

ĐÁNH GIÁ THỰC TRẠNG VỀ HIỆU QUẢ TRANH CƯỚP BÓNG VÀ CHUYỀN BÓNG CỦA CẦU THỦ CHUYÊN NGHIỆP TẠI GIẢI VÔ ĐỊCH QUỐC GIA NĂM 2019

TS. Võ Văn Quyết

Trường Đại học TDTT Đà Nẵng

Tóm tắt: Qua quan sát và tổng hợp các số liệu về chuyên môn tại giải vô địch Quốc gia (V.League) năm 2019, đề tài đã đánh giá được thực trạng trình độ của các cầu thủ chuyên nghiệp về hiệu quả tranh cướp bóng và chuyền bóng thông qua giải đấu. Trên cơ sở đó, các nhà chuyên môn có thể đánh giá về trình độ cầu thủ và chất lượng của giải đấu.

Từ khóa: tổng hợp, hiệu quả, tranh cướp bóng và chuyền bóng, cầu thủ chuyên nghiệp, Quốc gia 2019.

Abstract: Through observing and synthesizing professional data at the National Championship (V.League) 2019. The topic has evaluated the current status of professional players in terms of efficiency in stealing and passing the ball. ball through the league. On that basis, experts can evaluate the level of players and the quality of the tournament.

Keywords: synthesis, efficiency, squabbling and passing, professional player, National 2019.

ĐẶT VẤN ĐỀ

Công tác quan sát và tổng hợp các số liệu chuyên môn của cầu thủ bóng đá chuyên nghiệp đang thi đấu tại giải Vô địch Quốc gia (V.League) được Liên đoàn Bóng đá Việt Nam tiến hành thường xuyên. Đây là công việc hết sức quan trọng nhằm đánh giá trình độ chuyên môn của các cầu thủ trong quá trình thi đấu, qua đó giúp cho các nhà chuyên môn có số liệu so sánh cụ thể. Từ đó có kế hoạch huấn luyện phù hợp nâng cao trình độ chuyên môn cho các cầu thủ và chất lượng giải đấu.

Thời gian qua đã có một số tác giả nghiên cứu, đánh giá về vấn đề này. Tuy nhiên, các nghiên cứu trước đây mới chỉ đánh giá một

các khái quát chung về chuyên môn như về khả năng di chuyển hay dẫn bóng... của cầu thủ mà chưa đánh giá chính xác về từng vị trí và thời gian hoạt động, hiệu quả ra sao của cầu thủ trong toàn giải đấu.

Xuất phát từ những vấn đề nêu trên và thông qua thực tiễn quan sát, đề tài tiến hành “*Đánh giá thực trạng về hiệu quả tranh cướp bóng và chuyền bóng của các cầu thủ chuyên nghiệp thi đấu tại giải Vô địch Quốc gia năm 2019*”.

Quá trình nghiên cứu, đề tài sử dụng các phương pháp: phương pháp phân tích và tổng hợp tài liệu, quan sát sự phạm và toán học thống kê.

KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

1. Đánh giá thực trạng hiệu quả tranh cướp bóng của các cầu thủ chuyên nghiệp tại giải V.League 2019

Qua quan sát và tổng hợp số liệu chuyên

môn của các cầu thủ thi đấu ở các vị trí khác nhau. Đề tài tiến hành đánh giá hiệu quả tranh cướp bóng của cầu thủ từng vị trí qua các giai đoạn của giải đấu, kết quả được trình bày tại bảng 1, 2, 3 và 4.

Bảng 1. Thực trạng hiệu quả tranh cướp bóng của vị trí hậu vệ tại giải V.League 2019
($n = 45$)

Vị trí	Giai đoạn thi đấu		Tranh cướp bóng						Hiệu quả		
			Phá bóng trên không		Giành bóng		Cắt bóng				
			Tốt	Xấu	Tốt	Xấu	Tốt	Xấu	Tốt	Xấu	Tổng
Hậu vệ	Lượt đi	n=22	50	9	45	27	71	20	166	56	222
		TB	3.13	0.56	2.81	1.69	4.44	1.25	7.55	2.55	10.09
		HS	84.75%		62.50%		78.02%		74.77%		
	Lượt về	n=23	27.00	11.00	29.00	23.00	60.00	11.00	116.00	45.00	161.00
		TB	2.45	1.00	2.64	2.09	5.45	1.00	5.04	1.96	7.00
		HS	71.05%		55.77%		84.51%		72.05%		
	Toàn giải	n=45	77.00	20.00	74.00	50.00	131.00	31.00	282.00	101.00	383.00
		TB	2.78	0.79	2.72	1.89	4.96	1.12	6.27	2.24	8.51
		HS	79.38%		59.68%		80.86%		73.63%		

Qua bảng 1 cho thấy: tỷ lệ hiệu quả tranh cướp bóng của vị trí hậu vệ tại giải V.League là tương đối cao chiếm 73.63%. Trong đó, tỷ lệ cắt bóng tốt chiếm (80.86%) tốt hơn phá bóng trên không và giành bóng (59.68%

-79.38%), điều đó cho thấy các cầu thủ hậu vệ trong tranh cướp bóng chủ yếu cắt bóng là chính với mục đích đá bóng ra ngoài sân hay đá sang sân đối phương cho an toàn với vị trí thi đấu của mình.

Bảng 2. Thực trạng hiệu quả tranh cướp bóng của vị trí tiền vệ tại giải V.League 2019

(n = 45)

Vị trí	Giai đoạn thi đấu		Tranh cướp bóng						Hiệu quả		
			Phá bóng trên không		Giành bóng		Cắt bóng				
			Tốt	Xấu	Tốt	Xấu	Tốt	Xấu	Tốt	Xấu	Tổng
Hậu vệ	Lượt đi	n=22	20.00	6.00	52.00	16.00	52.00	16.00	124.00	38.00	162.00
		TB	1.33	0.40	3.47	1.07	3.47	1.07	5.64	1.73	7.36
		HS	76.92%		76.47%		76.47%		76.54%		
	Lượt về	n=23	15.00	9.00	37.00	22.00	37.00	11.00	89.00	42.00	131.00
		TB	1.15	0.69	2.85	1.69	2.85	0.85	4.05	1.91	5.95
		HS	62.50%		62.71%		77.08%		67.94%		
	Toàn giải	n=45	35.00	15.00	89.00	38.00	89.00	27.00	213.00	80.00	293.00
		TB	1.24	0.55	3.16	1.38	3.16	0.96	4.84	1.82	6.66
		HS	70.00%		70.08%		76.72%		72.70%		

Qua bảng 2 cho thấy: tỷ lệ hiệu quả (70.00% -70.08%), lượt đi (76.54%) tốt hơn tranh cướp bóng tốt của vị trí tiền vệ tại giải V.League là tương đối cao chiếm 72.70%. Trong đó, tỷ lệ cắt bóng chiếm (72.70%) tốt hơn phá bóng trên không và giành bóng (70.00% -70.08%), lượt đi (76.54%) tốt hơn lượt về (67.94%). Qua đó cho thấy các cầu thủ tiền vệ chủ yếu phối hợp với nhau để cắt bóng là chính.

Bảng 3. Thực trạng hiệu quả tranh cướp bóng của vị trí tiền đạo tại giải V.League 2019

(n = 45)

Vị trí	Giai đoạn thi đấu		Tranh cướp bóng						Hiệu quả		
			Phá bóng trên không		Giành bóng		Cắt bóng				
			Tốt	Xấu	Tốt	Xấu	Tốt	Xấu	Tốt	Xấu	Tổng
Hậu vệ	Lượt đi	n=22	26.00	8.00	67.00	52.00	21.00	8.00	114.00	68.00	182.00
		TB	2.17	0.67	5.58	4.33	1.75	0.67	4.96	2.96	7.91
		HS	76.47%		56.30%		72.41%		62.64%		
	Lượt về	n=23	18.00	4.00	56.00	27.00	24.00	9.00	98.00	40.00	138.00
		TB	1.50	0.33	4.67	2.25	2.00	0.75	4.26	1.74	6.00
		HS	81.82%		67.47%		72.73%		71.01%		
	Toàn giải	n=45	44.00	12.00	123.00	79.00	45.00	17.00	212.00	108.00	320.00
		TB	1.83	0.50	5.13	3.29	1.88	0.71	4.61	2.35	6.96
		HS	78.57%		60.89%		72.58%		66.25%		

Qua bảng 3 cho thấy: tỷ lệ tranh cướp bóng tốt của vị trí tiền đạo tại giải V.League là trung bình khá chiếm 66.25%. Trong đó, tỷ lệ phá bóng trên không chiếm (78.57%) tốt hơn giành bóng và phá bóng (60.89% - 72.58%); giai đoạn lượt về (71.01%) tốt hơn

lượt đi (62.64%). Như vậy, các cầu thủ tiền đạo ngày nay khi tranh cướp bóng chủ yếu là trên không là chính với mục đích để đánh đầu phá bóng ra khỏi cầu môn đội nhà khi đối phương thực hiện quả đá phạt góc hay phối hợp đá phạt trên sân.

Bảng 4. Tổng hợp hiệu quả tranh cướp bóng của các vị trí thi đấu tại giải V.League 2019 (n = 135)

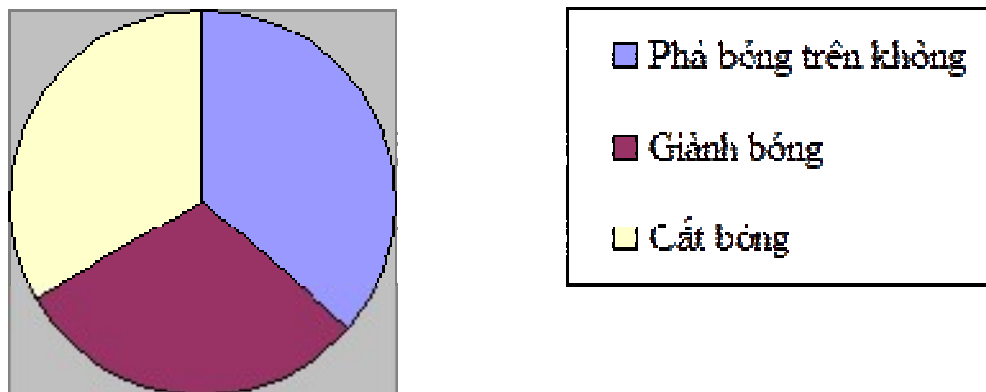
Tổng các vị trí	Giai đoạn thi đấu		Tranh cướp bóng						Hiệu quả		
			Phá bóng trên không		Giành bóng		Cắt bóng				
			Tốt	Xấu	Tốt	Xấu	Tốt	Xấu	Tốt	Xấu	Tổng
Tổng hiệu quả các vị trí hậu vệ, tiền vệ, tiền đạo toàn giải	Lượt đi	n=22	96.00	23.00	164.00	95.00	144.00	44.00	404.00	162.00	566.00
		TB	2.21	0.54	3.98	2.39	3.20	0.99	6.03	2.42	8.45
		HS	80.67%		63.32%		76.60%		71.38%		
	Lượt về	n=23	60.00	24.00	122.00	72.00	121.00	31.00	303.00	127.00	430.00
		TB	1.71	0.67	3.39	2.02	3.44	0.87	4.46	1.87	6.32
		HS	71.43%		62.89%		79.61%		70.47%		
	Toàn giải	n=45	156.00	47.00	286.00	167.00	265.00	75.00	707.00	289.00	996.00
		TB	1.96	0.61	3.68	2.20	3.32	0.93	5.24	2.14	7.38
		HS	76.85%		63.13%		77.94%		70.98%		

Qua bảng 4 cho thấy: tỷ lệ tranh cướp bóng tốt của các vị trí trên sân tại giải V.League là tương đối cao chiếm 70.98%. Trong đó, tỷ lệ phá bóng trên không chiếm tỷ lệ nhiều hơn (76.85%) so với giành bóng hay cắt bóng (63.13% - 77.94%). Từ đó, có thể khẳng định rằng các cầu thủ đang thi đấu tại giải V.league 2019 trong quá trình tranh cướp bóng chủ yếu là trên không là chính. Điều này cho thấy, các cầu thủ Việt Nam hiện nay đã có thể hình và chiều cao tốt hơn nên lợi thế trong quá trình tranh cướp bóng trên không với mục đích là để phá bóng trong quá

trình phòng thủ cầu môn hay phối hợp. Do đó các HLV nên chú trọng xây dựng chiến thuật phòng thủ và cách chơi tranh cướp bóng cho phù hợp.

2. Thực trạng hiệu quả chuyên bóng của các cầu thủ chuyên nghiệp tại giải V.League 2019

Qua quan sát và tổng hợp số liệu chuyên môn của các cầu thủ thi đấu ở các vị trí khác nhau. Đề tài tiến hành đánh giá hiệu quả chuyên bóng của cầu thủ từng vị trí qua các giai đoạn của giải đấu, kết quả được trình bày tại bảng 5, 6, 7 và 8.

Biểu đồ 1. Tỷ lệ hiệu quả tranh cướp bóng của cầu thủ V.League 2019

Bảng 5. Thực trạng hiệu quả chuyền bóng của vị trí hậu vệ tại giải V.League 2019

(n = 45)

Vị trí	Giai đoạn thi đấu		Chuyền bóng						Hiệu quả		
			Dài > 25m		Trung bình 15-25m		Ngắn <15m				
			Tốt	Xấu	Tốt	Xấu	Tốt	Xấu	Tốt	Xấu	Tổng
Hậu vệ	Lượt đi	n=22	56	34	47	23	259	26	362	83	445
		TB	3.50	2.13	2.94	1.44	16.19	1.63	16.45	3.77	20.23
		HS	62.22%		67.14%		90.88%		81.35%		
	Lượt về	n=23	28.00	17.00	44.00	10.00	158.00	10.00	230.00	37.00	267.00
		TB	2.55	1.55	4.00	0.91	14.36	0.91	10.00	1.61	11.61
		HS	62.22%		81.48%		94.05%		86.14%		
	Toàn giải	n=45	84.00	51.00	91.00	33.00	417.00	36.00	592.00	120.00	712.00
		TB	3.01	1.83	3.48	1.17	15.26	1.26	13.16	2.67	15.82
		HS	62.22%		73.39%		92.05%		83.15%		

Qua bảng 5 cho thấy: tỷ lệ chuyền bóng tốt của vị trí hậu vệ tại giải V.League là tương đối cao chiếm 83.15%. Trong đó, tỷ lệ chuyền bóng ở cự ly ngắn (92.05%) tốt hơn

cự ly dài và trung bình (62.22%-73.39%), điều đó cho thấy các cầu thủ hậu vệ chủ yếu chơi bóng ở cự ly gần.

*Bảng 6. Thực trạng hiệu quả chuyển bóng của vị trí tiền vệ tại giải V.League 2019
(n = 45)*

Vị trí	Giai đoạn thi đấu		Chuyển bóng						Hiệu quả		
			Dài > 25m		Trung bình 15-25m		Ngắn <15m				
			Tốt	Xấu	Tốt	Xấu	Tốt	Xấu	Tốt	Xấu	Tổng
Tiền vệ	Lượt đi	n=22	52.00	23.00	75.00	16.00	328.00	34.00	455.00	73.00	528.00
		TB	3.47	1.53	5.00	1.07	21.87	2.27	20.68	3.32	24.00
		HS	69.33%		82.42%		90.61%		86.17%		
	Lượt về	n=22	35.00	12.00	64.00	21.00	244.00	36.00	343.00	69.00	412.00
		TB	2.69	0.92	4.92	1.62	18.77	2.77	15.59	3.14	18.73
		HS	74.47%		75.29%		87.14%		83.25%		
	Toàn giải	n=44	87.00	35.00	139.00	37.00	572.00	70.00	798.00	142.00	940.00
		TB	3.08	1.23	4.96	1.34	20.32	2.52	18.14	3.23	21.36
		HS	71.31%		78.98%		89.10%		84.89%		

Qua bảng 6 cho thấy: tỷ lệ chuyển bóng dài và trung bình (71.31%-78.98%), lượt đi tốt của vị trí tiền vệ tại giải V.League là tương đối cao chiếm 84.89%. Trong đó, tỷ lệ chuyển bóng ở cự ly ngắn (89.10%) tốt hơn cự ly và chuyển bóng ở cự ly gần là chính.

*Bảng 7. Thực trạng hiệu quả chuyển bóng của vị trí tiền đạo tại giải V.League 2019
(n = 45)*

Vị trí	Giai đoạn thi đấu		Chuyển bóng						Hiệu quả		
			Dài > 25m		Trung bình 15-25m		Ngắn <15m				
			Tốt	Xấu	Tốt	Xấu	Tốt	Xấu	Tốt	Xấu	Tổng
Tiền đạo	Lượt đi	n=23	17.00	7.00	42.00	6.00	149.00	15.00	208.00	28.00	236.00
		TB	1.42	0.58	3.50	0.50	12.42	1.25	9.04	1.22	10.26
		HS	70.83%		87.50%		90.85%		88.14%		
	Lượt về	n=23	16.00	7.00	20.00	9.00	132.00	29.00	168.00	45.00	213.00
		TB	1.33	0.58	1.67	0.75	11.00	2.42	7.30	1.96	9.26
		HS	69.57%		68.97%		81.99%		78.87%		
	Toàn giải	n=46	33.00	14.00	62.00	15.00	281.00	44.00	376.00	73.00	449.00
		TB	1.38	0.58	2.58	0.63	11.71	1.83	8.17	1.59	9.76
		HS	70.21%		80.52%		86.46%		83.74%		

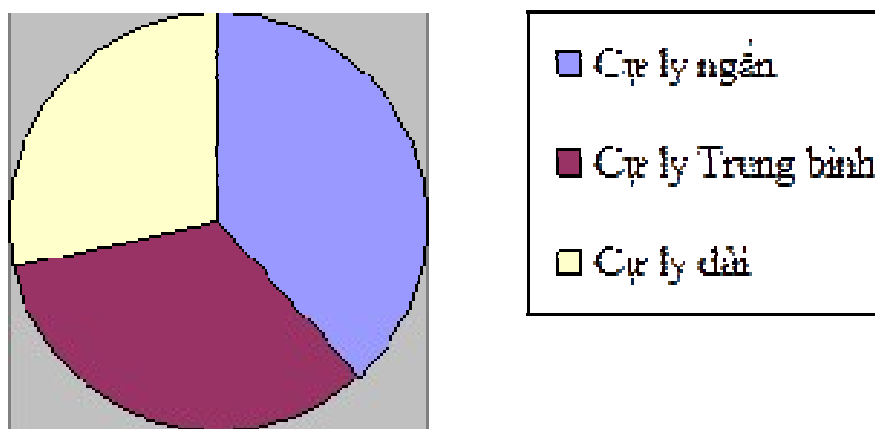
Qua bảng 7 cho thấy: tỷ lệ chuyển bóng (70.21%), giai đoạn lượt đi (88.14%) tốt hơn lượt về (78.87%). Như vậy, các cầu thủ tiền đạo ngày nay khi chơi bóng chủ yếu phối hợp chuyển bóng với các cầu thủ tuyến sau chủ yếu là ở cự ly ngắn và trung bình.

Bảng 8. Tổng hợp hiệu quả chuyền bóng của các vị trí thi đấu tại giải V.League 2019
(n = 135)

Tổng các vị trí	Giai đoạn thi đấu		Chuyền bóng						Hiệu quả		
			Dài > 25m		Trung bình 15-25m		Ngắn <15m				
			Tốt	Xấu	Tốt	Xấu	Tốt	Xấu	Tốt	Xấu	Tổng
Tổng hiệu quả các vị trí hậu vệ, tiền vệ, tiền đạo toàn giải	Luợt đi	n=67	125.00	64.00	164.00	45.00	736.00	75.00	1,025.00	184.00	1,209.00
		TB	2.77	1.40	3.81	0.99	16.76	1.71	15.30	2.75	18.04
		HS	66.14%		78.47%		90.75%		84.78%		
	Luợt về	n=68	79.00	36.00	128.00	40.00	534.00	75.00	741.00	151.00	892.00
		TB	2.18	1.02	3.51	1.08	14.65	2.02	10.90	2.22	13.12
		HS	68.70%		76.19%		87.68%		83.07%		
	Toàn giải	n=135	204.00	100.0	292.00	85.00	1,270.00	150.00	1,766.00	335.00	2,101.00
		TB	2.48	1.21	3.66	1.04	15.70	1.87	13.08	2.48	15.56
		HS	67.11%		77.45%		89.44%		84.06%		

Qua bảng 8 cho thấy: tỷ lệ chuyền bóng tốt của các vị trí trên sân tại giải V.League là tương đối cao chiếm 84.06%. Trong đó, tỷ lệ chuyền bóng ở cự ly gần chiếm tỷ lệ nhiều hơn (89.44%) so với cự ly trung bình và dài (67.11% - 77.45%). Từ đó, có thể khẳng định rằng các cầu thủ đang thi đấu tại giải V.league

2019 chuyền bóng cho nhau chủ yếu ở cự ly ngắn là chủ yếu. Điều này cho thấy, các cầu thủ có kỹ thuật cá nhân tốt, phối hợp nhỏ và cũng phù hợp với con người Việt Nam là nhanh nhẹn và khéo léo. Do đó các HLV nên chú trọng xây dựng chiến thuật tấn công và cách chơi bóng cho phù hợp.

Biểu đồ 2. Tỷ lệ hiệu quả chuyền bóng các cự ly khác nhau của cầu thủ V.League 2017.

KẾT LUẬN

Qua tổng hợp và phân tích kết quả về tranh cướp bóng và chuyền bóng của các cầu thủ trong quá trình thi đấu tại giải V.League 2019, đề tài có nhận xét sau:

- Tất cả các cầu thủ với lợi thế chiều cao trong quá trình tranh cướp bóng mục đích phòng thủ đã chủ động phá bóng trên không là chính.

- Tất cả các vị trí của cầu thủ chủ yếu là chuyền bóng cho nhau ở cự ly gần và chiếm tỷ lệ cao.

- Các cầu thủ đang thi đấu tại V.League 2019 đã thể hiện được hiệu quả trong phòng thủ bóng bổng và cách chơi bóng phù hợp với bóng đá Việt Nam là phối hợp cự ly ngắn và di chuyển hỗ trợ lẫn nhau.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1]. Dương Nghiệp Chí và cộng sự (2014), Lý luận thể thao thành tích cao, Nxb TDTT Hà Nội.
- [2]. Lê Văn Lắm, Nguyễn Xuân Sinh, Phạm Ngọc Viễn, Lưu Quang Hiệp (1999), Giáo trình nghiên cứu khoa học TDTT, Nxb TDTT Hà Nội.
- [3]. Lê Văn Lắm, Phạm Xuân Thành (2007), Giáo trình đo lường Thể dục thể thao, Nxb TDTT Hà Nội.
- [4]. Nguyễn Thế Truyền, Nguyễn Kim Minh, Trần Quốc Tuấn (2002), Tiêu chuẩn đánh giá trình độ tập luyện trong tuyển chọn và huấn luyện thể thao, Sách chuyên đề dùng cho các trường Đại học TDTT và trung tâm đào tạo VĐV, Nxb TDTT, Hà Nội.
- [5]. Phạm Ngọc Viễn, Trần Quốc Tuấn (1999), Công tác huấn luyện các đội bóng đá hạng nhất quốc gia, Nxb TDTT, Hà Nội.

Bài nộp ngày 15/8/2022, phản biện ngày 06/9/2022, duyệt đăng ngày 20/10/2022